

De Avondbode,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

VOOR STAATKUNDE, HANDEL, NIJVERHEID, LANDBOUW, KUNSTEN, WETENSCHAPPEN, ENZ.

Het ABONNEMENT voor 3 Maanden is, te Amsterdam f 7.—
en voor de buitensteden, franco . . . . . 8.—
Brieven, Gelden, enz. moeten franco aan den Uitgever
worden ingezonden.

ADVERTENTIËN van 7 regels of minder worden geplaatst
voor f 1,75, en de grootere tegen 25 Cents voor elken regel,
buiten en behalve 35 Cents, die voor elke Advertentie en her-
haling derzelve voor Zegelkosten moeten worden voldaan.

D U I T S C H L A N D.

BERLIJN. De Cholera schijnt hier te hebben uitgewoed, van den 15 tot den 16 November hebben geene nieuwe gevallen zich opgedaan, en geene sterfgevallen aan die ziekte meer plaats gehad.

Ook in Posen is sedert den 10 niemand aan de Cholera overleden; de 5 zieken, die nog in behandeling waren, zijn hersteld.

H. M. de Keizerin van Rusland, heeft den schilder Hauptner te Köslin, voor een door denzelfden vervaardigd schilderstuk, eenen kostbaren ring ten geschenke gezonden. Toen H. M. in het jaar 1817, als bruid van den Grootvorst Nikolaas (den tegenwoordigen Keizer), zich naar Petersburg begaf, werd Hoogstdezelve in de nabijheid van Köslin, door eene schaar van jonge meisjes uit het dorp Jamund, met eene, in de landtaal gerijmde, aanspraak begroet. De vorstelijke bruid schonk het meisje, hetwelk de dichtregels had opgezegd, eenen gouden halsketen, en deze strekte naderhand elk meisje, dat te goeder naam stond, tot sieraad, op haren huwelijksdag. Het schilderstuk van den Heer Hauptner stelt het oogenblik voor, waarin een paar verloofden, van ouders en bloedverwanten omringd, zich naar de kerk begeven, ten einde hun huwelijk te doen inzegenen. Terwijl de vader des bruidegoms den zegen des Allerhoogsten inroept, laat de beschaamde bruid zich door hare moeder het sieraad om den hals doen. Z. M. de Koning heeft den kunstenaar eene kopij van dit schilderstuk besteld, en de akademie van Schoone Kunsten, te Berlijn, heeft hem een geschenk in geld verceerd.

Men verneemt, dat de verordeningen tegen nadruk in den loop dezer maand het licht zullen zien. Eene commissie, uit geleerden, letterkundigen en bekwaame boekhandelaars bestaande, zal over de punten, over welke de wet ten dezen opzichte zwijgt, haar gevoelen uitbrengen.

MÜNCHEN 15 Nov. Heden ochtend is alhier een Raad van Ministers gehouden. Het schitterende feest, dat dezen avond door den Pruisischen Gezant, Graaf von Dönhoff, zal worden gegeven, en waaraan H. H. M. de Koning en de Koningin, en andere hooge doorluchtige personen, zullen deel nemen, kan als eene dubbele feestviering worden beschouwd, daar het heden de geboortedag is van H. K. H. de Kroonprinses, welke zich alhier bevindt, en, dewijl morgen juist 40 jaren zijn verlopen, sedert Z. M. de regerende Koning van Pruisen den troon besteege.

BRISACH 13 Nov. In den afgelopen nacht hebben wij weder eenen schok van aardbeving gevoeld. Ten 10 ure des avonds nam zij eenen aanvang, duurde eenige seconden en bragt eene hevige schudding te weeg. Deze schok is de derde dien wij, binnen zeer korten tijd, hebben waargenomen.

Z W I T S E R L A N D.

In Walliserland hebben onlangs eenige Fransche ingenieurs, door kapitalisten ondersteund, pogingen gedaan om eene kopermijn te ontdekken. Na eenige vruchteloze nasporingen is het hun eindelijk gelukt, eenen ader te vinden, waarin men niet alleen koper maar zelfs zilveren bestaudeelen heeft ontmoet.

G R I E K E N L A N D.

ATHENE, 27 Oct. De regering heeft de noodige bevelen gegeven om de inrigting der quarantaine te Syra te verbeteren, hetgeen op onzen handel eenen grooten en voordeeligen invloed zal kunnen uitoefenen.

M E N G E L W E R K.

VERHANDELINGEN VERDEDIGD AAN DE NEDERLANDSCHE HOOGESCHOLEN.

Ofschoon de *Avondbode* geene geleerdheid wil uitkramen, meent hij evenwel, te mogen vertrouwen, dat een doorgaand, kort en zakelijk bericht van hetgene onze Vaderlandsche Hoogescholen opleveren, voor een beschaafd Vaderlandsch Publiek niet onbelangrijk is. Het was alzoo der *Redactie* zeer aangenaam, door hare betrekkingen zich in staat gesteld te zien, om van die proefschriften, waarmede onze geleterde Jongelingen het akademieleven besluiten, en hunne intrede doen in de Burgermaatschappij, die op hen wacht, van tijd tot tijd, in dit *Mengelwerk* eenig verslag te kunnen doen.

Op den zelfden dag, dat onze *Avondbode* zijn eigenlijken loop aanving, promoveerde te Leiden, tot Doctor in de Geneeskunde, een verdienstelijk Amsterdamsch jongeling, J. J. S. VIOTTA, bij velen wellicht nog meer bekend als uitmuntend Muzikant, dan als vlijtig en gelukkig Student. Deze hoedanigheden kunnen echter zamengaan, en vereenigen zich in den Heer VIOTTA. Doch het was niet vreemd, dat hij voor zijne academische dissertatie een onderwerp koos, aan zijne geliefde uitspanning verwant; en hij schreef dus over de menselijke Stem, in haren gezonden en zieken toestand (*de Voce sana et morbosa*). Het eerste gedeelte der verhandeling gaat over de stem en de spraakdeelen in haren gezonden toestand (waarbij ook een eigen hoofdstuk over het buispreken); het tweede en grooter gedeelte behandelt al de verschillende ziekten, gebreken en ongemakken van mond, keel en borst, al wat op de stem en spraak nadeelig kan werken. Indien het waar is, wat de

— De geschillen tusschen Sir Edmund Lyons en den Heer von Weichs zijn bijgelegd. Deze, ceremoniemeester zijnde, had verzuimd den Engelschen afgeant, bij gelegenheid van eene op den geboortedag der Koningin gegevene tooneelvoorstelling, eene dame toe te voegen, waardoor Sir Edmund zich, als van de diplomatie uitgesloten beschouwde, en ten hoogste beleedigd achtte. Eenige dagen na de gezegde tooneelvoorstelling, is op het Grieksche hoftooneel een treurspel opgevoerd, getiteld *Nicetus*, een tafereel uit de belegering van Missolonghi. In geheel Griekenland is het rustiger dan ooit; doch aanhoudende kuiperijen trachten deze zoo weldadige rust te verstoren.

E N G E L A N D.

LONDEN 17 Nov. De *Times* behelst een wijdloopig artikel, omtrent het bekende besluit van den Koning van Hanover. Dit blad beweert, dat de stenden, den overleden Koning Willem IV, een ontwerp van grondwet hebben aangeboden, doch dat hij, zonder hen in het minst te raadplegen, eene andere grondwet verleende, welke met deze, wat de meeste artikelen betreft, niet overeenstemde. In het eerst verzetteden zich de stenden tegen deze, door den Koning ingevoerde grondwet, ook bragt de opvolger van den troon, de tegenwoordige Koning, eene verklaring daartegen in. Echter had deze instelling kracht van wet, welke zij tot den dood van Willem IV bleef behouden. Koning Ernst Augustus haastte zich, om, terstond nadat hij zijnen broeder was opgevolgd, zijne vorige verklaring te doen gelden, en heeft de onwettige constitutie afgeschaft. Echter is dit geenszins eene daad van willekeur geweest, daar de Koning de kundigste staatsmannen, om het even, welke staatkundige gevoelens zij waren toegedaan, op dit punt heeft geraadpleegd.

De *Courier* merkt aan, dat men de grondwet van 1819, die weder kracht van wet heeft bekomen, altijd heeft beschouwd, als de verplichtingen niet vervullende, welke de Duitse Vorsten, in den oorlog tegen Napoleon, hunnen volken verschuldigd waren en dat men om deze redenen George IV veel te verwijten heeft gehad. De Hanoveranen zijn ook nimmer met deze grondwet tevreden geweest, en die van 1833 is alleen ingevoerd, ten gevolge van de klachten des volks over die constitutie, welke de Koning thans aan hetzelfde wil opdringen.

Het Portugesche Gouvernement heeft aangekondigd, dat de in December en Januarij te vervallen coupons niet zullen betaald worden; echter zullen aan de houders worden uitgereikt, *debetures*, eene dagelijksche rente van 3½ p. per £ 100 gevende, welke interest, op nader te bepalen tijdstippen, te Londen zal worden betaald. Van de coupons der leening van 1823, welke mede op 1 December vervallen, is desniettegenstaande de betaling tegen den gewonnen tijd aangekondigd.

Heden is kapitein Goode, die de Koningin van Engeland heeft beleedigd, voor het Hof van Assises geweest. Men heeft eene speciale Jurij benoemd, ten einde te onderzoeken of niet zijne geestvermogens gekrenkt zijn. De Kapitein trad met eenen vasten stap de zaal binnen en zag met minachting neder op diegenen, welke hem omringden. Het openbaar ministerie eischte, dat hij krankzinnig zou worden verklaard. Hierop geraakte Goode in eenen hevigen toorn en zeide, dat niemand in Engeland zich moest vermeten, omtrent zijnen wettigen Koning, Jan den Tweeden, zulke uitdrukkingen te bezigen.

De Jurij verklaarde hem krankzinnig, waarop Goode de zaal

werd uitgeleid. De gansche zitting heeft niet meer dan een half uur geduurd.

Het schijnt, dat van de zijde der Torrs een ontwerp is gevormd, om de zoogenaamde Orangistische associatie in Ierland weder te doen herleven. Deze diende te voren om de protestantsche instellingen te beschermen. De *Standaard* echter, betoont zich van dezen maatregel afkeerig en is bevreesd, dat dezelve in de gegevene omstandigheden zeer gevaarlijk zoude zijn, vooral daar die vereeniging door het tegenwoordig bestuur veelteer tegengewerkt dan ondersteund zoude worden.

Uit Brazilië hebben wij berigten van den 23 Aug. tot 14 Sept. II. Aan den President der provincie van Alagoas is, op zijn herhaald verzoek, een Oorlogs-Schooner toegestaan, om langs de kust van dit gewest, te kruisen, en zoo mogelijk, het ter sluik invoeren van Brazilië-hout te beletten.

De Regent heeft bevel gegeven om voortaan aan 's Rijks scheepstimmerverven, het hout van den laurierboom tot masten en rondhout voor de schepen te bezigen, ten einde de groote kosten van den aankoop van sparren in Europa uit te winnen; terwijl onze bosschen zelve een overvloed opleveren van hout, hetwelk voor den scheepsbouw geschikt is.

Den 28 Aug. zijn aan den Regent voorgesteld en door hem in naam des Keizers ontvangen, de Belgische Zaakgelastigde M. B. Murij, welke hem eenen brief van vorst Leopold aan den Keizer heeft aangeboden, en de Heer Villademoros, Zaakgelastigde van den Oostelijken Staat van Uruguay.

Ten einde de opstandelingen van St. Pedro, allen toevoer van Santa Catharina af te snijden, heeft men besloten, om door twee detachementen nationale garde verschillende punten ter regter zijde der stad Villa da Laguna te bezetten.

De Gouverneur van Santa Catharina heeft verzocht, dat hem 46,000 reis, maandelijks, ter bestrijding van de daartoe noodige uitgaven, mogen worden toegestaan.

F R A N K R I J K.

PARIS, 19 Nov. *Particuliere Correspondentie*. — Het is stellig zeker, dat de kolonel Bernelle belast blijft met het opperbevel van Constantine. De kolonel Buvier is, wel is waar, beter bekend met de inwoners, welke op de bevolking invloed uitoefenen, en schelen daarom beter geschikt voor die betrekking, doch men denkt, dat zijne tegenwoordigheid te Medjer-el-Ammar en Ghehma noodzakelijk is, ten einde de aldaar door hem aangelegde werken, onder zijn opzicht te doen voleindigen.

Toen wij Constantine binnenrukten, vonden wij er slechts 3 à 4,000 inwoners; reeds is een duizendtal der uitgewekenen teruggekeerd. De troepen zijn ijverig bezig om de bres te herstellen, en het puin der ingestorte huizen en de muurbrokken van de straten en uit de omstreken van Casbah, weg te ruimen. Al deze werkzaamheden doen gelooven, dat wij bestemd zijn om hier te blijven. Indien de Arabieren konden vermoeden, dat wij dit voornemen koesterden, zouden wij weldra ingesloten, en zonder levensmiddelen zijn. Reeds geven eenige inlanders, bij het ontwaren, dat wij onze zieken naar Bona voeren, de hoop te kennen, dat wij den invloed van de luchtgesteldheid niet zullen kunnen wederstaan.

Uit Ora wordt, in dato 2 Nov. II., gemeld: Men heeft alhier eene inschrijving geopend, om aan den Generaal Bugaud eenen eeregeden ten geschenke te geven. Ik durf niet verzekeren, dat hij denzelfden zal aannemen, want verschillende korpsen hebben geen deel aan de inschrijving genomen. Ieder erkent de ervaring en militaire bekwaam-

schrijver in zijne Voorrede zegt, dat, om al zulke ongemakken en ziekten grondig te kunnen behandelen, de Geneesheer zelf toon- en zangkundige en zanger zijn moet, mag zich de Heer VIOTTA weldra eene monopolie van al deze soort van praktijk beloven. Indien zijne praktijk in den eersten aanvang het hem nog toelaat, zoude eene bearbeiding van dit fraai bewerkte stuk in de moedertaal, wellicht het Vaderlandsch publiek niet ongevallig, en voor den jongen Doctor niet onvoordeelig kunnen zijn: — doch wie geen Latijn verstaat, en in de gelegenheid is deze verhandeling te bekomen, zal er ook nu reeds veel in kunnen lezen, indien hij slechts met het Hoogduitsch en Fransch bekend is.

OVER DE EIGENNAMEN BIJ DE OUDE EN NIEUWERE VOLKEN.

(Vervolg.)

In het Hebreewsch, zijn al de eigennamen van het Oude Testament in dit geval. Het is even zoo bij de Grieken; getuigen hiervan ALEXANDROS, *dappere verdediger*; ARISTOTELES, *uitmuntend doel*; PHILLIPPOS, *paarden liefhebber*, enz. Bij de Latijnen: LUCIUS, *bij het aanbreken van den dag geboren*; SERVIVS, *slaaf geboren*, enz. Eene aanmerking, die met hetzelfde gevolg gemaakt kan worden op de eigennamen der nieuwere talen.

Het zoude overigens een valsch besluit zijn, indien men uit deze voorafgaande beschouwingen zoude afleiden, dat de betrekking tusschen de namen en de *individuen* altijd iets wezenlijks heeft. Indien men er eenige vindt, zoo als ALEXANDER, DEMOSTHENES, enz., waar deze betrekking niet kan miskend worden: hoeveel anderen zijn er ech-

ter niet, die, om eene bepaalde waarde te hebben, nogtans geene meerdere overeenkomst hebben met de personen? Maar deze zwaarigheid houdt van zelve op, wanneer men overweegt, dat dusdanige naam voegde, aan den eersten, die denzelfden gedragen heeft, en niet heeft kunnen bevallen aan diegenen van zijne afstammelingen, onder welke dezelve is blijven bestaan, hetzij als een gevolg van het gebruik, dat vroegtijdig onder de menschen is ingevoerd, om den zoon den naam van zijnen vader te doen dragen; hetzij eindelijk, dat de zoon, in den roemrijken naam van eenen zijner voorvaderen, eene beweegreden van nijver vondt. Vooronderstellen wij, om alzoo van het hier boven aangehaalde voorbeeld niet af te wijken, dat, volgens de gewoonte der Atheniënsers, de zoon van DEMOSTHENES (*kracht van het volk*) aan den zijnen, den naam had gegeven van deszelfs grootvader, zou het dan niet zeer mogelijk geweest zijn, dat de waarde van dien naam, — zoodanig eigen aan dezen beroemden redenaar, dat dezelve na dien tijd schijnt verzonnen geweest te zijn, — geene overeenkomst hoege-naamd gehad heeft met het leven, de neigingen en de begaaftheden van den kleinzoon? Dit is, zonder twijfel, meer dan eens geschied, en, ziedaar! waarom de namen, hoe juist en betekenend zij in het eerst ook geweest zijn, in het vervolg onzeker, willekeurig en onbepaald zijn geworden, ondanks de pogingen van alle volken, om dezelve met hunne eerste bestemming overeen te brengen.

Inderdaad! indien men de geschiedenis raadpleegt, zal men zien, dat alle volken een groot belang stelden in het geven van namen; en misschien is het niet onbelangrijk, te doen opmerken, dat, in de tijden zelfs, toen het als eene misdaad gerekend werd, de kinderen naar hunne va-

heden van den Generaal Bugeaud; maar schitterende daden, welke eene zoodanige onderscheiding billijken, heeft hij niet bedreven. Men vraagt, wat men dan wel zou behooren te geven aan hen, die men de redders van het vaderland noemt? De Afrikaansche jagers, de Afrikaansche bataljons, de artilleristen en de genie, hebben niet geteekend. De regimenten van linie daarentegen, hebben geteekend, maar vele officieren blootelijk, om aan de gezondheid der soldaten toe te geven. De nationale garde heeft den Generaal een ban- ket aangeboden, hetwelk hij heeft aangenomen. Men zegt, dat hij binnen 5 of 6 dagen naar Algiers zal vertrekken, om aldaar de functiën van Gouverneur-Generaal waar te nemen.

— Het bestuur is sedert lang voornemens, om den Gene- raal Sebastiani, afgezant te Londen, door een' ander te doen vervangen, omdat de kwijnende staat zijner gezondheid hem belet, zich met de werkzaamheden van zijnen post te belasten. Ten einde evenwel de terugroeping van den Heer Sebastiani niet met eene ongenade gelijk sta, heeft het be- stuur zich verplicht gevonden, met hem in onderhandeling te treden, doch de Generaal is volstrekt niet genegen om zijn ontslag te nemen, ten ware men hem tot Maarschalk van Frankrijk mogt aanstellen. Het is niet waarschijnlijk, dat aan dit verlangen zal voldaan worden, daar men slechts in oor- logstijden het gewone getal der Maarschalcken van Frankrijk overschrijdt.

— Sedert lang meent men, dat de hertog de Broglie be- stemd is, om als afgezant te Londen te worden benoemd; doch wel onterrichte lieden vermoeden, dat een hoog per- sonaadje dien post niet gaarne aan eenen man van be- kwaamheden, zoo als de hertog is, zou willen toevertrou- wen. Al de zaken worden thans door het Fransche en het Engelsche ministerie regtstreeks behandeld, zoodat een afge- zant van eenig gewigt, door zijne tusschenkomst, de zaken eer zou verwikkelen dan derzelver gang bespoedigen.

— De stoker van de Stoomboot l'Union, tusschen Rou- aan en la Bouille, is den 12 dezer het slagtoffer eener droevige gebeurtenis geworden; hij is met een zijner beenen in een kamrad geraakt en deerlijk verminkt.

— In de *Indicateur Bordelais* leest men: Gisteren avond had op een alhier ter reede liggend schip, de volgende ge- beurtenis plaats, welke aan de meest barbaarsche tijden herinnert. De stuurman van een Amerikaansch vaartuig, meende, dat de kok straf verdiend had, en liet hem met ge- bonden handen over de ra van de groote mast hangen. De kreuten van den ongelukkige lokten eene talrijke menigte op den oever bijeen; eenige jonge lieden wierpen zich in een vaartuig om hem ter hulpe te komen; reeds waren twee hunner op den trap van het schip, doch het touw van den- zelve werd afgekapt; een dier menschevrienden stortte in het water en verdrinkt, terwijl de andere op den kant der schuit vallende, eene zware wonde aan het hoofd bekam.

Over dit schouwspel verontwaardigd, begaf zich het volk in massa naar het schip, en de openbare magt heeft tus- schen beide moeten treden, ten einde aan de woede der immer aangroeiende menigte perk te stellen. Van uit zij- nen martelenden toestand verlost, is de ongelukkige kok naar het gasthuis gebracht, alwaar hij onder het opzigt van Dr. Vénat verpleegd wordt.

De jongeling welke verdrongen is, was negentien jaren oud en de kostwinner voor een talrijk gezin; de smart van zijnen vader, die juist verscheen, toen hij uit het water werd opgehaald, hetgeen de volksbeweging nog vermeerderde, gaat alle beschrijving te boven. De zwaar aan het hoofd gewonde is onmiddellijk naar het hospitaal gebracht. Men verzekert, dat de stuurman in hechtenis genomen is en de zaak reeds in handen is van den procureur des Konings. Men heeft aan boord van het schip eene wacht geplaatst, ten einde alle verdere wanorde te verhoeden.

BAYONNE, 15 Nov. *Part. Corresp.* Volgens een besluit van Don Carlos, moeten de Navarresche bataljons door middel van deserteurs en krijgsgevangenen voltallig worden gemaakt; doch deze maatregel is aan vele bezwaren onderhevig, door den haat, welchen de inwoners der Baskische gewesten en de overige Spanjaarden elkander toedragen.

— De baron de Los Vallos en een zoon van den her- tog de Infantado zijn eergisteren alhier aangekomen, en hebben met het legitimistisch comité beraadslaagd. Zij heb- ben eenige kooplieden doen polsen, omtrent het leveren der voor het carlistisch leger vereischte benodigdheden, met aanbod van betaling op drie maanden; maar een weig- erend antwoord bekomen. Een agent van de Sardijnische regering heeft zich te vergeefs willen borg stellen, en is onverrichter zake naar Turin teruggekeerd.

— *Telegraphisch bericht.* BAYONNE 16 Nov. Langs buitenge- wonen weg vernem ik, dat Espartero, te Pampeluna, de moordenaars van Saarsfield heeft gestraft. Verdere bijzon- derheden zijn mij nog onbekend.

ders te noemen, men niet heeft nagelaten, in de verwij- derdste oudheid, meer of min grootsche benamingen op te sporen: een bewijs, dat de ijdelheid der namen zeer wel kan gepaard gaan met de regten der wijsbegeerte, indien echter dit verheven woord niet ontheiligd wordt, door het- zelve op de zinne- en redeloosheid toe te passen.

Het is waar, dat dit belang somtijds belagchelijk was in de oogen van het gezond verstand; doch men moet de zaak niet verwarren met het misbruik; en het is niet mogelijk, dat een gebruik, hetwelk bij alle volken gevonden wordt, op geene vaste grondslagen zoude rusten.

Na deze voorafgaande beschouwingen zullen wij in een der volgende nummers, en vervolgens van tijd tot tijd, de geschiedenis der eigennamen behandelen.

IETS OVER DE ZIJDETELT IN CHINA.

Uit het door den heer STANISLAS JULIEN, op hoog bevel, opgestelde verslag, aangaande de zijdewormen en moerbe- ziënboomen in China, ontwaren wij, dat men zich in Euro- pa daaromtrent nog geen regt denkbeeld heeft gevormd. Het gezegde verslag, is uit al de in China uitgegeven wer- ken, die over de zijdewormen en moerbeziënboomen han- delen, opge maakt, en in Frankrijk voor rekening van den staat gedrukt. In den beginne meende men, dat hetzelfde eene verzameling van dwaasheden bevattende, doch dag aan dag ondervindt men meer en meer, dat het een zeer ver- diensteelijken arbeid is. Reeds in *Piemont* heeft men de waar- heid bevestigd gevonden, van hetgeen, in het verslag, aangaande het voedsel der zijdewormen wordt gezegd. In China bezigt men daartoe vochtige moerbeziënbladen, welke

SPANJE.

MADRID, 11 Nov. Heden is alhier het volgende Koninklijk Besluit uitgevaardigd: De eerste voorbereidende vergadering der Cortes zal den 13 dezer plaats hebben; de Senatoren en afgevaardigden, welke zich, op dien dag, in de hoofd- stad bevinden, zullen tegen den middag bijeenkomen, eerst- genoemden in het lokaal van Donna Maria van Arragon, en de andere in het paleis der Cortes op het plein van St. Catharina.

— De onderstaande wetsbepalingen zullen aan de Cortes ter goedkeuring worden aangeboden.

Art. 1. «Het geraamde deficit tusschen de ontvangsten en uitgaven, voor het loopende jaar, ten bedrage van 574,498,442 realen, zal gedekt worden door: 1°. 60 millioenen op de buiten- gewone oorlogslasten voor de eilanden Cuba en Porto Rico; 2°. 40 millioenen van de opbrengst der kerkelijke goederen op de gezegde eilanden, tot welks verkoop het gouverne- ment de magtiging heeft verleend; 3°. 12 millioenen van de opbrengst der klokken van de afgeschafte kloosters; 4°. 6,300,400 realen, van den verkoop der actiën van de bank Sint Ferdinand, welke het eigendom der gemeenten zijn, onder verpighting, van dezelve, op bepaalde tijd, te re- mbourseren; en eindelijk ten 5°. 456,198,042 realen op de buitengewone oorlogslasten.

Art. 2. «Het gouvernement zal onmiddellijk aan de Cortes de meest geschikte wijze voordragen, om de buitengewone oorlogslasten te heffen, en den verkoop der kerkelijke goe- deren der gemeente op de eilanden Cuba en Porto Rico te bewerkstelligen.

Art. 3. «Ook zal hetzelfde eenen staat overleggen, van den omslag der buitengewone oorlogslasten in die gewesten, en den grondslag waarop zij moeten geheven worden.

«De bovenstaande wetsbepalingen zullen aan de Cortes ter goedkeuring worden aangeboden.»

«Op het Paleis 9 Nov. 1837.»

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 19 Nov. Uit het thans bekend geworden een en twintigste jaarlijksche verslag, van het hoofdbestuur van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gedaan aan de afge- vaardigden der onderscheidene distrikts-commissiën, blijkt onder anderen, dat deze belangrijke instelling bij voortdu- ring aan hare bestemming beantwoordt; dat al de commis- siën voortgaan met, door eene naauwgezette behartiging har- rer bijzondere werkzaamheden, den geregelden gang van het geheel te bevorderen. De belangen van het fonds werden in de overzeesche bezittingen van den Staat met geen minderen ijver voorgestaan, dan in het moederland. Voor het kapitaal fonds voor deelgeregtigden uit oorlogen sedert het jaar 1813, is ontvangen f 66,512.67, terwijl daarentegen aan de deel- geregtigden is betaald eene som van f 79,651.46, zoodat er een te kort van inkomsten voor het gemelde jaar ontstaan is van f 13,138.79. Om hierin te voorzien is, bijkens de overgelegde rekening, van het kapitaal inschrijvingen 5 pCts. Werkel. Schuld, verkocht eene som van f 10,000, terwijl tot hetzelfde oogmerk dienstig is gemaakt het saldo, hetwelk van vroeger verkopen van gelijken aard nog overig was. Het ka- pitaal 5 pCts. inschrijvingen van dit primitive fonds bedroeg alzoo op den 31 December 1836, eene som van f 1,150,700. Het te kort, hiervoren gemeld, staat op zeer weinig na vol- komen gelijk met het te kort in het jaar 1835, maar zou, zonder de onvoorziene herstellingen aan het gebouw van het Invalidenhuis, werkelijk minder bedragen hebben, want de jaarlijksehe collecte heeft in het verleden jaar meer op- gebracht dan in het jaar 1835, en de gratificatiën, zoo wel die aan de primitive deelgeregtigden als aan de verminkten uit vroegere oorlogen, hebben minder dan in het laatstge- melde jaar bedragen. Van het tweede prijsfonds is in het jaar 1836 niets afgegaan. Hetzelve is belegd in f 57,100 5 pCts. Werkel. Schuld.

Voor verminkten uit oorlogen, vóór November 1813 ge- voerd, is ontvangen eene som van f 20,300.97½, en uitge- geven f 16,246.21½, zoodat het batig saldo heeft beloo- pen f 6,054.76, hetwelk, ingevolge het besluit der algemeene vergadering, van 28 Julij 1834, overgebracht wordt op het fonds voor deelgeregtigden uit oorlogen sedert November 1813. De collecte en jaarlijksche inschrijvingen, die in 1835 de som van f 27,218.77½ hadden opgebracht, hebben in 1836 eene som van f 29,150.70½ bedragen, hetgeen een niet on- voordeelich verschil oplevert.

Wat eindelijk aangaat het fonds voor slagtoffers uit den strijd tegen oproer en geweld, daarvoor is ontvangen f 37,926.80½.

Onder die ontvangsten zijn begrepen: schatkist-biljetten, geschat op f 3,900, certificaat 2½ pCts. werk. schuld à f 1,000, geschat op f 562.50; opbrengst van eenige, in der tijd door den schilder von Gebauer, te Berlijn, tot een liefdadig oog-

men met rijstmeel bestrooit; dit meel, enkel gegeven, zon- den zij volstrekt niet gebruiken, doch op deze wijze eten zij het gretig. Door dat voedsel verkrijgen zij eenen veel snelleren wasdom, is men zekerder hen in het leven te behouden, en geven zij eene, onvergelyk veel schonere, zijde. Behalve dit, dienen hun ook andere meelachtige be- standdeelen tot voedsel, wanneer men daarmede versehe en eenigzins vochtige bladeren bestrooit. Hierdoor kunnen, natuurlijk, voor een groot gedeelte de moerbeziënbladen bespaard worden, en is men niet genoodzaakt zijne toe- vlugt te nemen, tot andere aan dezelve eenigermate gelijk- soortige bladeren, zoo als reeds monigmaal heeft plaats gehad.

Ook de in dit werk aangehaalde wijze, waarop de Chine- zen de poppen in de tonnetjes dooden, kan men als door de ondervinding aangeprezen beschouwen. Zij stellen de tonnetjes, ten dien einde, noch aan de zon, noch aan de hitte van eenen oven bloot, noch trachten hun doel te be- reiken, door middel van dezen of genen damp, waardoor de zijde altijd min of meer verandert; maar zij sluiten de tonnetjes slechts in eenen welgesloten pot, en voegen bij dezelve eenige pakjes gedroogd zout, welke de voor het leven der poppen volstrekt noodzakelijke vochtigheid op- slorpen, en dezelve niet alleen op deze wijze dooden, maar zelfs in wezenlijke mummies veranderen.

Het werk van den heer STANISLAS JULIEN is reeds in ver- schillende talen overgezet en der lezing overwaardig. Het meer en meer bekend raken der Chineseche boekwerken in Europa, waarover men zich thans mag verheugen, kan niet dan hoogst belangrijk zijn voor den landbouw en de nijver- heid. Want, zijn ook al de Chinezen geene uitvinders,

merk geschonken, en ten behoeve van dit fonds verkocht steendrukplaten f 610; van den Heer P. van Aller, Zr. Maj. Consul te Elseneur, deszelfs afgestane jaarwedde à f 250; van den Heer G. Lutenberg, te Zwolle, een groot gedeelte der opbrengst van het door Z. Ed. Gest. uitgegeven werk, getiteld: *Register der Wetten en Besluiten enz.*, f 518; van den Heer Mr. D. A. W. van Tets, te Haarlem, de opbrengst van het door Zijn Ed. Gestr. uitgegeven geschrift, getiteld: *Harlelijke Toespraak enz.*, f 734.60: enz.

De uitgaven hebben f 34,375.16 bedragen, er was alzoo bij de distrikts-commissiën, den raad van administratie van het Invalidenhuis en het hoofdbestuur in kas f 3,551.64½. Deze rekening bewijst alzoo, tot groot genoegen, dat het hoofd- bestuur zich, in het verleden jaar, de toekomst wat al te donker had voorgesteld. Het is ten minste beter uitgevallen dan het toen dacht. Het vreesde toen, dat het onvermijdelijk zijn zou, om een gedeelte van het kapitaal dezer nieuwe beedeeling, in den loop van het jaar 1836, te gelde te maken.

Niettemin bestond bij de sluiting der boeken, op 31 De- cember 1816, dit kapitaal nog onverminderd in f 264,500 inschrijvingen 5 pCts. werk. schuld, waarin hetzelfde thans nog bestaat. Waarbij evenwel op nieuw moet worden her- innerd, dat de collecte, waarvan de helft op deze laatste rekening is overgebracht, eene zoo veel voordeeliger uit- komst, dan in het jaar 1835, heeft opgeleverd.

GROENINGEN, 19 Nov. Omtrent het luchtverschijnsel, van Dingsdag op Woensdag nacht hier en elders waargenomen, en hetwelk gehouden wordt voor het zoogenaamde Noor- derlicht, toen op eene buitengewoon fraaie en schitterende wijze zichtbaar, zijn ons de volgende waarnemingen mede- gedeeld. Ten een ure des nachts vertoonden zich aan den horizon twee vuurroode wolken, welke zich van het N. N. W. tot het N. N. O. aan den anders helderen hemel uit- strekten. Deze wolken (om dezelve aldus te noemen) ver- toonden zich in lange streken op 55 à 60 graden opwaarts en ongeveer 15 à 20 graden benedenwaarts, boven de kim- beide in diagonale rigtingen oost en west van elkander af- hangende, zoodat zij zich, bij benedenwaartsche verlenging, vrij juist in het noorden op de kim zouden hebben vereen- igd, zich echter gedurende mijne waarneming bovenwaarts verbroidden en uitbreidden, zonder echter van anderen op te trekken.

Het beeld des Grooten Beers stond een weinig beneden de horizontale rigting ten oosten van de Noordstar, en Cassiopea een weinig boven deze rigting westwaarts; doch de vijf ster- ren van het laatste beeld waren weldra, door de zich meer en meer naar alle zijden uitbreidende donkerroode wolk, ge- heel onzichtbaar; ook de disselboom en de twee voorwielen van den zoogenaamden wagen (groote beer) waren verdwe- nen, terwijl alleen de twee bovenste sterren (die Garden, zeggen de Duitschers), van den wagen zichtbaar gebleven wa- ren; — eindelijk werd de lucht regt bovenwaarts tusschen gemelde roode wolken ook eenigermate rood, terwijl breedte, zich dan verlengende dan inkortende lichtstralen, als of het een phosphorisch vuur was, regt uit het noorden door het beeld van den Kleinen Beer, tusschen gemelde wolken, lang- den helderen hemel, opwaarts flikkerden, golvende somtijds veel sterker, dan ik zulks ooit van het Noorderlicht waar- genomen heb; — ook verspreidden zich dusdanige blauw- lichtende stralen tusschen en in het bloedroode der gemelde wolk. — De N. N. O. wolk verdunde zich het eerste en zakte zeer langzaam, gelijk een verdwijnende nevel, in het N. O. af, zoodat de Groote Beer weder geheel zichtbaar was; de N. N. W. wolk, die het zwaarste en het donkerste was, ver- derde langzaam het Noorden en verdunde eveneens. Tegen 2 uren was alles verdwenen en ook Cassiopea vertoonde zich weder aan den helderen hemel, gelijk andere beelden, in vollen glans en luister. De wind was bij eene fijne lucht Oostelijk en zeer zacht, zoodat er zich bijna geen blad aan het geboomte bewoog.

STADSNIUWS.

Zie STADS COURANT van heden.

BEVALLEN. *Culenb.* 17 Nov. J. E. van der Meer, geb. Melbert, D. — *Amsterdam* 18 Nov. C. M. J. van Oosterwijk Bruin, geb. Kollf, Z. — 18 Nov. P. van Karnebeck, geb. Rochussen, D. — 19 Nov. M. A. Doesburg, geb. P. — 20 Nov. P. M. Wurfbaun, geb. Zwerets, van eenen dooden Zoon. — 20 Nov. C. Abrahamsz, geb. van Delden, D.

OVERLEDEN. 18 Nov. A. F. Schutte, 1 j.

Uit Brussel vernemen wij, dat de inschrijving bij de Bel- gische Bank, voor aandeelen in de Rijn-Maatschappij voor de Spoorwegen (*Société Rhénane des chemins de fer*), de Som van 61,029,000 fr. heeft opgebracht. De uitslag dezer inschrijving is, dat diegenen, welke voor 30,000 fr. of minder hebben ingeschreven, slechts één Aandeel zullen ontvangen, en zij, die voor een millioen of meer hebben ingeschreven, 34 Aandeelen voor het eerste millioen, en vervolgens één Aan- deel voor elke 300,000 fr. daarboven.

zoo zijn zij toch de bewaarders van vele nuttige wetenschap- pen, en een onveranderlijk bestaan van veertig eeuwen, heeft hen, in ruime mate, in de gelegenheid gesteld, dezelve te verbeteren.

BOEKAANKONDIGING.

Over de Belastingen, het beheer der Geldmiddelen, de Staats- onkosten, en de Bezoldiging der ambtenaren, staande der Republiek der Vereenigde Nederlanden. Door Mr. D... *Amst.* bij J. G. Bentinck. 1837. gr. oct. 216 blz.

Den klagen over het drukende der tegenwoordige be- lastingen, en dit getal is *legio*, zoo als het trouwens altijd, zoo ver wij ons herinneren kunnen, geweest is, raden wij de lezing van dit, met zorg bewerkte en goed uitgevoerde boekje, volmondig aan. Hij zal daaruit overtuigend zien, dat bij onze voorvaderen, zelfs in de zoogenaamde gouden eeuw, de Belastingen zwaarder en ondragelijker waren dan thans; en dat dikwijls straffeloos met 's lands penningen, op eene wijze gehandeld werd, welke thans niet ongestraft zoude blijven. Wij stellen ons voor, op dit zaakrijk werkje nader te rug te komen.

Hemel en Aarde, een Dramatisch Dichtstuk van Lord Byron, uit het Engelsch vertaald door J. J. ABBINK. *Amsterdam* bij J. H. en G. van Heteren, 1837. gr. oct. 71 blz.

Onder een behagelijk uiterlijke wordt deze vloeiende over- zetting van een voortreffelijk dichtstuk aan het publiek aan- geboden. De vertaler heeft zijne moeijelijke taak loffelijk volbragt. Wij mogen zijnen arbeid met gerustheid aanbe- velen.

BEURSPRIJZEN DER EFFECTEN.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 21 November, 4½ ure.						LONDON.	PARIS.	ANTW.	WEENEN.	BERLIJN.	FRANKF.	HAMB.
	volg. de Soet. tot nut des Obligatiedr. handels.			volgens de Effecten-Societeit.			18 Nov.	18 Nov.	20 Nov.	14 Nov.	16 Nov.	18 Nov.	17 Nov.
	van	tot	geble- ven.	laag- ste.	hoog- ste.	geble- ven.							
NEDERL. Werkelijke Schuld.	53	53½	53½	53½	53½	53½	54 ½ 54½	"	53	"	52½	53 ½ 53½	52½
Dito dito.	101½	102	100½	101½	101½	101½	101½ 101½	"	"	"	"	"	"
Uitgestelde dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Kansbiljetten.	22½	23	22½	22½	22½	22½	"	"	"	"	3½	22½	"
Amortisatie-Syndicaat.	93½	94	93½	93½	93½	93½	"	"	"	"	"	93½	"
Dito dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	78	"
Domein Losrenten.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Schatkistbiljetten.	"	"	"	"	"	"	"	"	97½	"	"	"	"
Handel-Maatschappij.	170½	174	172	171	173½	171½	"	"	"	"	"	"	"
Nieuwe dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Nieuwe dito 1837.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Entrepôt-Dok.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Oost-Indische Leening.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito.	100	100½	100½	100½	100½	100½	100½ 100½	"	"	"	"	"	"
Aandeelen Kansbiljetten.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito Spoorweg.	152½	160½	160	153	160	160	"	"	"	"	"	"	"
ENGELAND. Geconsolideerde.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Gereduceerde.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
FRANKR. Inschrijving.	"	"	"	"	"	"	"	108	"	"	"	"	"
Dito.	"	"	"	"	"	"	"	80.95	"	"	"	"	"
Bank-Actien.	fr.	"	"	"	"	"	"	2535	"	"	"	"	"
SPANJE. Ardoins van £ 85.	20	20½	20½	20½	20½	20½	20½ 20½	"	20½	"	"	13½ 13½	13½
Dito onbep. Stukken.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Passive.	4½	5	4½	4½	4½	4½	20½ 20½	21	"	"	"	"	"
Deferred.	"	"	"	"	"	"	4½ 4½	4½ 4½	"	"	"	"	"
Fransche Uitgestelde.	"	"	"	"	"	"	6½ 6½	6½	"	"	"	"	"
Engelsche dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
PORTUGAL. Oblig. te Londen.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito dito nieuww.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito dito 1836.	"	"	"	"	"	"	32½	"	"	"	"	"	"
Dito dito nieuww.	21	21½	21½	21½	21½	21½	21½ 22½	21	"	"	"	"	22
NAPELS. Certific. bij L. & B.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito bij Falconnat.	"	"	"	"	"	"	"	100.45	92½	"	03	"	"
Dito bij Rothschild.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	102½	"	"
Aandeelen Tavoliere.	3½	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito dito te Parijs.	3½	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
ROME. Oblig. 1834.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
RUSLAND. Hope & C. 1798-1816.	104½	105	104½	104½	104½	104½	"	"	"	"	"	"	"
Dito 1828 en 1829.	104½	105½	105	104½	105	105	"	"	"	"	"	"	"
Cert. dito 1831 en 1833.	96½	97	96½	96½	96½	96½	"	"	"	"	103½	"	97½
Oblig. te Londen.	"	"	"	"	"	"	110½ 111	"	"	"	"	"	107
Certific. te Hamburg.	100½	100½	100½	100½	100½	100½	"	"	"	"	107½	"	101½
Inschrijving in Assign.	68½	67	66½	66½	66½	66½	"	"	"	"	"	"	"
Certific. van dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
POLEN. Aand. met loting fl. 300.	118½	118½	118½	118½	118½	118½	"	"	"	"	"	"	"
Dito dito fl. 500.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
OOSTER. Metaliek.	100½	100½	100½	100½	100½	100½	"	"	"	"	"	"	"
Dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito te Londen.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Weenerb. bij Goll & Co.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito.	93½	94½	94	94	94	94	"	"	"	"	"	"	"
Bank-Actien.	f	"	"	1085	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Partial-Loten.	"	"	"	"	"	"	"	"	1399½	962	1672	1392	"
Dito Rothschild. fl. 100.	"	"	"	"	"	"	"	"	434	"	"	"	"
Dito dito fl. 500.	"	"	"	"	"	"	"	"	709	118½	122½	118½	118
Dito fl. 50.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dito fl. 25.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
PRUISSEN. Geldleening.	4	"	"	"	"	"	"	"	24½	"	14½	24½	"
Aandeelen. R. 50.	f	110½	111½	111	111	111	"	"	"	"	101½	"	"
BADEN. Loten.	"	"	"	"	"	"	"	"	111½	"	63½	63½	126½
DENEMARK. Negot. te Londen.	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
BRAZILIË. Bij Rothschild.	82½	83½	83½	83	83½	83	72½ 73	72½	"	"	73½	"	71½
Dito 1829.	"	"	"	"	"	"	81½ 81½	81	"	"	"	"	"
ANERIK. 3 sted. Crommel & Zon.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Moris Kan. bij Willink.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Louisiana bij Hope & C.	98½	99	98½	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

WISSELSKOERSEN. 21 November 1837.			
Geld. Papier.		Geld. Papier.	
London kort	13	Hamburg kort	35½
" 2/m	11.95	" 2/m	36½

Effectenberigten.
Londen 18 Nov. Ten gevolge van de daling der 5 pCt. Fransche Fondsen Parijs, openden Consols in eene slaanwe stemming 93½ a ½ pCt., doch ligt de prijs ten slotte weder iets williger; 93½ a ½ pCt. en op den 28sten, 93½ a ½ pCt. op Januarij aanstaande. Echequer Bills 44 a 46 premie. Buitenlandsche, ten gevolge van den lageren koers der Consols, algemeen iets opper. — 5 pCt. Spanje Ardoins ex Coupon 19½ a ½ pCt. Columbia 6 pCt. 1½ a 2½ pCt. Mexico 6 pCt. 27½ a 28 pCt. Peru 6 pCt. 19½ a 20½ pCt. Buenos-Ayres 6 pCt. 20 a 22. Chili 6 pCt. 30 a 32.
ANTWERPEN 20 Nov. Gisteren avond in de Societeit, weinig of geen affaire, en kon echter Ardoins a 20½ pCt. op heden koopen.
Voor de beurs was heden geen handel. Ter beurze, alhoewel de koers n Londen van den 18den niet bekend was, en te Brussel gisteren avond Ardoins 20½ pCt. waren, opende men 20½ a ½ pCt. sluitende na de beurs 1½ pCt. op den 25sten en 20½ pCt. op ultimo dezer. Er was slechts weinig laire, en bestond de meeste handel door de behoeften op heden. Nassau den f 22½. Premien en Ardoins op 1/m 20½ d. 1 pCt. p. en op ultimo 9½ d. ½ pCt. g.; op ultimo December 21 d. 1 pCt. p.; laatste prijs der Ardoins 20½ a ½ pCt. Wisselkoers Amst. ½ av. pap.
BRUSSEL 20 Nov. ten 3 ure. 5 pCt. Spanje Ardoins 20½ g. ½ p. contant, 20½ p. op ultimo; Premie, 1/m. a 20½ d. 1 pCt. In internationale en industriele Effecten was heden veel handel en allen prijzen hooger; dien ten gevolge werd in Spaansche Fondsen zeer weinig gedaan, en was in dezelfde geene langjarige variatie.
BERLIJN 16 Nov. De handel in Fondsen was heden iets meerder uitgebreid, nst. k. 143½. 2/m. 142½.
FRANKFORT 18 Nov. In Fondsen was in 3 pCt. Metaliek, nieuwe Poelsche ten en Integralen veel handel, de eerste williger, op hooger koers van eenen; de tweede, op hooger koers van Berlijn, en de laatste iets slapper den koers van Londen.

AMSTERDAM, 21 November, 1837.
Van Binnenlandsche Fondsen openden Integralen, ten gevolge van den lage koers van Londen van jl. Zaturdag, iets slapper; doch blijven door verbeide inkoop, weder geheel als gisteren; de overigen goed prijshoudend. Aand. Handel-Maatschappij was heden zeer veel levendigheid, geopend met nige realisatie, viel de prijs tot 172½; na weder 173 pCt. geweest te in, daalden zij op nieuw tot 171 pCt., en blijven ten slotte 171½.
Aand. Spoorwegen, sedert eenige dagen in eene slaanwe stemming, waren opend a 163, stegen allengskens door verscheidene Kooporders tot 160 pCt., n blijven 160½ pCt.
Buitenlandsche, ook Spaansche Fondsen, met weinig handel prijshoudend. Van Zuid-Amerikaansche waren Braziliaans zeer aangeboden; ten gevolge slechte berigten over Londen ontvingen; dezelve werden tot 2 pCt. lager gisteren gedaan, en blijven, hoewel met weinig handel, ten slotte 83 pCt. Oude en nieuwe Mexicanen gezogt. Columbia, Peru en Griekenland prijshoudend.
Brazilie a £ 200. 81. Griekenl. bl. a £ 100. 10½, 3 a £ 500. 14½. Oude a £ 100. 14½ a £ 300. en 500. 13½. Mexico 5 pCt. 21 a ½. Nieuwe pCt. dito 28½ a 29. 29 gebl. 6 pCt. dito 23½ a 24½. Nieuwe Uitgestelde a £ 250. 16½. Peru 6 pCt. a £ 100. 18½ a ½. Nieuwe Uitgestelde a £ 250. 16½. Peru 6 pCt. a £ 100. 18½ a ½.
Coupons Columbia onbep. f 3½. Coupons Griekenl. bl. f 2½ a ½. Coupon a £ 100. 19. Coupons Ardoins 14½ a ½. Coupons van het Geld. Beleming 3½ pCt. Prolongatie 3½ pCt. Wissel-dis-prijzen ten 5 ure: Integralen 53½ pCt. Aandeelen Handel-Maatschappij 1½. 5 pCt. Spanje Ardoins 20½ a ½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.
GENUA en LIVORNO. Het gezinkt Nederl. Kofschip de Harmonie, Kapt. J. H. Henning.
GENUA en LIVORNO. Het Nederl. Kofschip Akke Doon, Kapt. B. A. Potjer.
GENUA en LIVORNO. Het Pruisisch schooner schip Camarin Packet, Kapt. G. J. Kraemer.
MARSEILLE. Het Nederl. gezinkt schooner kofschip Henrietta, Kapt. Theodorus Gerardus van Rijn.

Schepstijdingen.

Volgens brief uit Lezouw, van den 8 Nov. 1837, van Kapt. R. C. Jaski, voerende het Kofschip Jonge Gerbrand, gedestineerd van Riga naar Bordeaux, en den 28sten bij Lezouw op strand geraakt, doch na slipping van een touw en anker, den volgenden dag weder in vlot water gebragt, was hetzelfde den daaraanvolgenden dag, den 30sten der voormelde maand, bij eenen hevigen storm, waardoor de Kapitein, die tot regeling zijner scheepszaken aan wal was, niet aan boord konde komen, door het breken der best-touw en anker-ketting, weder op strand gedreven, na veel gestoten en het roer verloren te hebben; en was de Equipage, tot redding van hun leven, met de groote boot te Lezouw aan wal gekomen, doch na dat het weder bedaad was, den volgenden dag weder met den Kapitein aan boord teruggekomen; men was bezig met de lading uit het schip, dat toen op 4½ voet water zat, te lossen, ten einde het schip af, en te Aalborg in behouden haven te brengen.
Batavia 11 Aug. Kapt. H. Zoetelief, Fr. Hendrika, van Samarang, om den 15 van daar naar Amsterdam te vertrekken.
— Kapt. L. A. J. Boulet, Jeannette Philippine, v. Amsterdam, l. v. Falmouth, 4 Mei vertrokken.
Den 18 October is, op 10° N. Breedte en 23° W. Lengte, gepraaid, het schip Palembang, Kapt. G. J. L. van der Hucht, van Amsterdam naar Batavia.
Schipper J. M. Harveen, voerende de Lootsboot No. 7, te Helvoet binnen, heeft den 15 dezer bij de Singels gepraaid, de Brik Eliza, Kapt. G. S. Molenaar, van Rotterdam naar Batavia.
Kapt. J. Lourens van Batavia te Helvoet binnen, heeft den 17 Nov. bij de Singels gepraaid, het schip Elisabeth Anthonia, Kapt. S. H. Veer, van Dordrecht naar Batavia.
In den nacht tusschen den 15 en 16 Nov., is te Schiermonnikoog gestrand en totaal verbrijzeld, het te Pekel-A te huis behoorende Smakship de Vrouw Maria, Kapt. J. K. Vias, met Hout, van Hamburg naar Dokkum. De Equipage, bestaande uit 4 man, is waarschijnlijk verongelukt, zijnde reeds een man op de Engelmanns-plaat aangespoeld.
Kapt. J. G. Veening, van Batavia in Texel binnen, heeft den 8 Aug. bij Batavia gepraaid, het Schip de Prins van Oranje, Kapt. P. de Boer, van Amsterdam naar Batavia; den 9 dito, in de Straat Sunda, het Schip Jeannette Philippine, Kapt. L. A. J. Boulet, mede van Amsterdam naar Batavia; en dienzelven dag gezien, het Schip Maria, Kapt. J. J. Remkes van New York, als ook een Schip, tooiende de Dordtsche vlag, vermoedelijk de Lortenaar, Kapt. J. P. F. Abbema, van Dordt, beide naar Batavia; en den 17 Nov. bij Fairlight gezien, een Nederlandsch Oorlogschip met twee wimpels van de kruis op, de een zwart en wit gestreept, en daaronder eene, blauw, wit en baauw.
Het Schip Maria Catharina, Kapt. G. L. Swart, van Smirna naar Amsterdam, is volgens particulier berigt, den 17 Nov. in Texel binnengekomen, ligt quarantaine.
Aangaande 14) Schipbreukelingen van Z. M. Stoomschip Will m I, van

Sourabaya naar de Moluksche Eilanden, welke zich op eene Koraalklip der Lucipara-Eilanden voorloopig hadden gered, wordt van Batavia van den 8 Aug. gemeld, dat men den 1 dezer over Ternate berigt had ontvangen, dat dezelve allen, na 5 weken met slechts zeer weinig drinkwater en proviand, (zoodat het dagelijks rantsoen op 7 ponden Rijst voor allen was bepaald), op de klip te hebben doorgebragt, door Z. M. Oorl. Brik Nautilus, Luit. F. N. Muller, den 4 Junij daartoe van Amboina uitgezeld, gered, en den 12 dito te Amboina aangebragt waren.
Het Deensche Jagt den Iden David, Kapt. Peder Corstensen, met Raapzaad, van Pelwarm naar Hull, is den 14 Nov. omstreeks middernacht bij Katwijk gestrand; doch het volk 'gered en een gedeelte van de lading en van de tuigagie geborgen.
Het Schip de Goede Hoop, Kapt. H. B. de Jonge, van Drammen naar Schiedam, is, volgens brief van Harlingen, van den 18 Nov. met verlies van bezaansmast, zeilen, boot en deklast, enz. aldaar binnengekomen.
Aangaande het Schip Anna, Kapt. G. S. Vegter, van Amsterdam naar Koningsbergen, bij Stromstad gestrand, wordt vandaar van den 11. Nov. gemeld, dat het grootst gedeelte der lading beschadigd geborgen, en het wrak openlijk voor 66 daalders en 32 schellingen verkocht geworden was.
Het Schip Alfred F. Otto, van Bordeaux naar Stettin, was den 13den, en Z. M. Oorlogs Corvet Triton, Kapt. Luit. A. C. Edeling, van Texel naar Batavia, laatst van Christiansand, den 17den Nov. op de hoogte van Douvres.
BINNENGEKOMEN.
TEXEL 20 Nov. H. Baetjer, der Pilot, Baltimore. A. Sluik, Johannes, Liverpool. J. H. Jonker, Gesina Hermina, dito. J. Atkins, Sara and Helen, Londen. F. Fokkema, de 4 Gebroeders, dito. D. Charroen, Northan, dito. P. J. de Jong, de jonge Jan, dito. H. B. Engelsman, Christina, Hull. W. A. Wijkman, Teennegeina Elisabeth, Sunderland. H. M. Swart, Petronella, dito. L. E. Koning, Hoepellust, Newcastle. F. M. Mulder, de Jonge Louis, dito. D. Christensen, J. D. Carolina, Drammen.
VLIE 19 Nov. H. G. Lever, Catharina, Koningsbergen, J. G. Das, Jantina, Wismar. E. A. Nichoff, Jacoba Catharina, Oosttraa. K. H. de Weerd, de Vr. Lubbegeina, dito. A. F. Rasker, de Vriendschap, Oudsoen. H. J. Dekker, de Vr. Bouwina, Hamburg.
TERSCHELLING 19 Nov. H. H. de Weerd, Pieter, Riga. C. N. Gorter, de 3 Gebroeders, dito. R. A. van Laten, de Vr. Catharina, Koningsbergen. W. J. Mulder, Susanna, Memel. R. R. Duit, Pieterdina, Wismar. K. P. Scholtens, Europa, Rostok. H. Leizing, Susanna Helena, Sonderborg. J. P. van Dierendonk, St. Anthonius, Arendahl. J. K. Bart, de jonge Jan, Osterrisoer. B. J. Goossens, de Vr. Lummegina, dito. P. Y. Jobs, Elisabeth Jacoba Tromp, Drammen. F. Eckmeyer, Margaretha Mina, dito. G. van Yperen, de jonge Johanna, Hamburg. W. J. Drewes, Hendrika, dito. J. R. Dood, de Vr. Christina, dito.
HELYOET 20 Nov. N. Lingurst, Venus, Gothenburg. Gisteren nog: J. Lourens, Jacobus, Batavia. H. C. Krull, Amphitrite, Suriname. E. H. Bekker, de Vr. Hyna, Marennes. C. Monti, Madonna del Rosario, Castellano. K. A. Tap, Maria Beertha, Liverpool. H. L. Heeres, de Jonkv. Elisabeth, dito. P. J. Bakema, de Maas, dito. R. J. Wever, Aletta Elisabeth, dito. H. H. Bosker, Cornelius Dasse Viotor, dito. T. B. Teunissen, de jonge Jan, dito. R. J. Schyring, Antina, dito. J. Ballony, Vesper, Swansea. J. Paulsen, Oronomie, Drammen. L. B. Jansen, Aurora, Weener n. Antwerpen als bijlegger.
BRIELLE 20 Nov. D. Danlop, de Batavie (Stoomb.), Londen.
MAASSLUIS 20 Nov. Niets.
BATAVIA 28 Julij. J. Petteyer, de Javaan, Calcutta. — 1 Ang. A. Archer, Naples, Salem. — 2 Aug. H. H. Uil, de Vlashandel, Sourabaya. W. Barcham, Margaretha, dito. F. A. Bunnemeijer, Nickerie, dito. — 4 Ang. J. E. Schnebecke, Catharina Johanna, Amst. l. v. Rio de Janeiro; de laatste zoude den 8 dito naar Sourabaya verzeilen.
SAMARANG 25 Julij. H. Bos, Diligence, Batavia. — 28 Aug. F. P. Hoedt, Phenomene, dito. J. Lourens, Jacobus, dito n. Sourabaya.
ANTWERPEN 20 Nov. H. J. Lange, Maria Engeline, Riga. H. C. Sonne, Enigheden, dito. S. D. Holst, Bolder, dito. H. Taaks, die Eintracht, Ca. rolmerzijl. J. H. Ariens, die Hoffnung, dito. Op de Rivier: S. W. Kelso, Argentine, Montevideo. J. Ballaine, the Messenger, Bahia. . . Balland, Jersey, dito. P. Rehberg, Renata, Riga.
STARR PROSS 11 Nov. W. Atheston, Mary Ann, Antw. D. James, the Olive, dito. J. Brabander, Maria Antoinette, dito.
GRAVESEND 17 Nov. W. Marler, the Fyne, Antw. T. G. Bunnemeijer, la Jenne Caroline, dito. G. G. Page, Prins of Waterloo, Ostende. M. P. van der Zee, het Dorp Gaatsmeer, Workum. R. Todd, Mary Ann, Rotterdam.
SHELD 15 Nov. J. Roberts, Chigas, Antw.
SOURABAYA 10 Julij. J. H. Hazewinkel, de Broedertrouw, Batavia. J. Feunie, Arab, Sydney. — 19 Julij. N. D. Symonds, Mandarin, Canton. J. H. Fawcett, Lady Nugent, dito. — 21 Julij. J. F. Scharper, de Batavie, Batavia; de laatste is den 23 naar Passaroewang verzeild. — 22 Julij. A. Schaap, Rhoon en Pendrecht, Batavia. M. Harkema, de Generaal Chassé, dito. — Julij. W. B. Bakker, het Vertrouwen, dito. P. Sipkes, de Koningin der Nederlanden, dito. C. M. van Dyke, de Schelde, dito.
STRAAT SUND 24 Julij. J. H. Schippers, Margaretha Catharina, Batavia n. Calcutta.
BORDEAUX 12 Nov. A. H. van Wyk, Johanna Outille, Amsterdam.
NEWCASTLE 18 Nov. J. Rogers, John, Amsterdam. J. Wood, Edgar, dito. W. Harrison, Francis Ann, dito.
UITGEZELD.
TEXEL 20 Nov., VLIE 19 Nov. en TERSCHELLING 18 Nov. Niets.
HELYOET 20 Nov. T. Spener, Britannia, Dundee.
BRIELLE 20 Nov. en MAASSLUIS 20 Nov. Niets.
BATAVIA 31 Julij. J. Schut, Theodora Sara, Amsterdam. — 1 Aug. G. Meacom, Samarang, Cowes en Rotterdam.
Carga-Lijsten.
AMSTERDAM.
NEW-YORK, E. A. Bakker, LOUISE. Hout, P. Kraandijk Jr.
43 v. Traan, 50 z. Peper, 100 kist. OLIVIER, G. J.

SUIKER. De in de laatste 8 dagen aangevoerde en ter markt gekomene ruwe Suiker, vond tot goede prijzen koopers, ofschoon bruine Bahia tot eenigzins lager prijzen moest worden afgedaan. De voorraad van dit artikel is thans tot op 6/10 miljoen verminderd, en er zijn dus niet veel soorten voorhanden. Men betaalt voor 400 kisten geel Havana 6½, ¾ d.; 500 kisten ord. dito 6½, ¾; 200 kisten bruin 5½; 200 kisten wit Bahia 7, 7½ d.; 200 kisten bruin 5 ½; 50 kisten bruin Rio 4½ d.; 80 kwarten Portorico 5½; 2,000 zak Manilla 5½. Naar geraffineerde Suiker was veel vraag.

TABAK. In Cuba en Havana gaat minder om, ofschoon naar mooi Havana veel vraag is, doch zonder voorraad. Uit de hand zijn afgedaan, 1,000 pikken Cuba tot 12½, 13½ vaten Kentucky 1½, 2½. De aanvoeren bedragen 2,300 pakken Portorico bladen, 449 ceroenen Cuba, 23 ceroenen Domingo, 50 manden Varinas, 166 ceroenen Havana, en 115 rollen Brazil. Den 22 zullen in veiling komen 50 vaten Maryland, 139 pakken Virginy, en den 30, 365 ceroenen Cuba en 23 ceroenen Domingo.

KATOEN. In weerwil van de goede berichten uit Engeland, wordt dit artikel veronachtzaamd; alleen voor eigen gebruik wordt gekocht, en Orders niet het Binnenland zijn niet voorhanden. De aanvoeren bestaan in 557 ceroenen St. Thomas, 235 pakken Newyork, 100 pakken Oost-Indische, 98 balen Subjuge van London.

INDIGO. Hierin gaat weinig om, daar, bij den aanvoer van vele kleine partijen, die zeer aangeboden worden, de Orders zeer gering zijn.

RIJST bij weinig omzet, prijshoudend.

PEPER en **PIEMENT** slechts tot lagere prijzen te plaatsen.

CACAO. De aangekomene 1,100 zakken Para, zijn voor 3½ verkocht.

KLAVERZAAD thans meer gevraagd, ca. 300 vaten nieuw wit, is tot eene prijsverhoging van 1 à 2 m. verkocht.

ZINK iets levendiger, en tot 9½ is er veel gedaan. — In geen der Noord-sche Producten gaat iets om.

HUIDEN. In dit artikel wordt aanhoudend veel omgezet; ca. 11,600 stuks Buenos-Ayres zijn vlug verkocht. In de eerste hand bevinden zich thans nog 1000 stuks Buenos-Ayres en 400 stuks Bahia.

ANTWERPEN, 20 Nov.

KOFFIJ. 200 balen ord. Brazil zijn tot 23½ en 100 balen dito dito à 23½ c. verkocht, ook zijn 150 balen Batavia tot 27 c. verkocht.

KATOEN. Een partijje van 25 balen Bengaalse is tot 27½ verkocht.

VERFHOUTEN. De 220,000 kilo Spaansche Campechehout, per Gustave aangebracht, zijn in een koop, doch tot geheim gehouden prijs, verkocht.

ROTTERDAM, 20 November 1837.

TABAK. Heden werd hier bekend, dat Zaterdag avond de Lading pr. Antoinette, groot 287 Vaten Virginie, voor buiten de stad, tot 13½ c. is afgedaan.

AMSTERDAM, 20 November.

KOFFIJ geene verandering; bij voortdurend geene Java soorten aan de markt. Buiten de in veiling verkochte 1,200 balen Surinaamsch van 8½ à 10½, zijn nog 200 à 300 balen in dezelfde verbodning uit de hand afgedaan, en worden er van die soort nog circa 1,000 balen tegen de volgende week in veiling verwacht. In andere soorten niets omgegaan.

SUIKER. In de vorige week is er veel omgegaan, althans in Havana kisten, waarvan wij thans slecht voorzien zijn. In Surinaamsch is weinig verhandeld; deze wordt op hooger prijs gehouden en schijnt, bij den minderen aanvoer, dien men daarvan verwacht, wel niet lager te zullen gaan. De notering der prijzen, is als volgt:

Surinaamsch..... f 26 à 35. Havana wit..... f 46 à 57.

Dem. en Esquebo..... » 25 » 34. » geel..... » 39 » 45.

Brazil wit..... » 35 » 45. » bruin..... » 35 » 38.

» geel met 18 m. r. » 32 » 37. Manilla wit..... » 34 à 41.

» bruin » 25 » 30. » bruin » 26 » 31.

De omzet in geraffineerde was in de afgelopen week vrij aanzienlijk, al de gereed zijnde partijen Melis en Lompen vonden tot coulaante prijzen koopers, ook is er, tot verhoogden prijs, eene belangrijke partij Stoom-Melis op levering afgedaan, wij noteren als volgt:

Prima Melis..... f 48 à 51. Geel..... f 43 à 47.

Fijnt 2de soort..... » 43. H. br. .... » 40 à 41.

Fijn..... » 42. Mid. bruin..... » 36 » 38.

Reel mooi..... » 40 » 41. Bruin..... » 35 » 36.

Mooi..... » 39 » 40. Hasterden..... » 37 » 43.

Goed en Reel goed..... » 37 » 38. Geel..... » 30 » 35.

Ord..... » 34 » 35. Helbruin..... » 25 » 27.

Lompen..... » 32½ » 34. Brin..... » 23 » 24½.

Witte kandij..... » 92. Stampuiker..... » 45.

Half wit..... » 88. Streop..... » 25½.

Blank..... » 65 » 75. Stoom dito..... » 24 » 25.

Helgeel..... » 50.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ROBBERIA, 15 November.

De aanvoeren van Tarwe blijven gering, het weinige dat ter verkoop komt, wordt dadelijk geplaatst. In het vorige jaar om dezen tijd, waren er hier 40,000 heet. Tarwe op zolder, heden zijn er geene 4,000, wanneer men daarvan uitzondert eenige partijjes oude Tarwe, die niet dan met vermenigving kunnen gebruikt worden, en daarom langzaam afgaan. Inlandsche Rogge, die fr. 13 was, wordt thans op fr. 14 gehouden. Meel is 50 c. per kwintal gerezen.

RYSEL, 16 Nov.

Onze markt was gisteren minder ruim voorzien dan de vorige, alles is met 25 c. verhoging per zak. vlug verkocht. Witte Tarwe bedong fr. 24 à fr. 27.50 of fr. 16 à fr. 18.34 het hectoliter.

ROUEN, 17 Nov.

Onze prijzen zijn in den loop der week weder gerezen. Tarwe is fr. 19 à 20 het hectoliter verkocht; doch op deze prijzen wordt er thans meerder aangevoerd, zoodat er geen verdere rijzing zal plaats hebben.

NEWYORK, 21 Oct.

De inlandsche aanvoeren zijn hier gering, en onze prijzen zijn nog iets vaster. De voorraad van vreemde Tarwe is zeer gering, en tot op 12,000 bushels ingekocht, de prijzen daarvan neigen tot rijzen. 800 bush. rode Duitsche, eerste kwaliteit, zijn op levering verkocht, doch de prijs daarvan is niet bekend geworden; 1,100 Bush. mooie Geneser zijn tot 1 D. 75 c. contant verkocht. Eene lading mooie Russische Rogge is tot 1 D. 02 c. geplaatst.

GRONINGEN, 17 November.

Doordien er op het oogenblik geene Schepen te bekomen waren, zijn de meeste Granen lager afgegeven. — Oude Tarwe prijshoudend; Nieuwe meest in één doen. — Rogge is tot eenigzins lagere prijzen verkocht. — Boekweit mede lusteloos. — Garst, vooral de bijsoorten, zijn tot verminderde prijzen afgegeven. — Haver met weinig koopers, en liet aanzijnde is weder tot verlaagde prijzen maar gedeeltelijk opgeruimd. — Boonen zijn als geneeerd geplaatst. — Koolzaad meest in één doen en is als boven naar kwaliteit verkocht. — Zomer-, Boter- en Lijnzaad zonder merklijke verandering.

Om bovenvermelde redenen zijn er geene vrachten te noteren. Onze noteringen zijn: 124, 126, 128 f Oude Roode Hoogl. f 6.50, 75, f 7. — 122, 124, 126 f Oude Witte dito f 6.10, 25, 50. — 123, 125, 127 f Oude Roode Oldammer f 6.50, 65, 75. — 122, 124, 126 f Oude Bonte dito f 6.10, 20, 40. — 123, 125, 128 f Nieuwe Roode Hoogl. f 5.25, 50, 75. — 120, 123, 125 f Oude Oldammer f 4.75, f 5, f 5.25. — Rogge. 122, 123 f Nieuwe Kolonie f 4.00, 75. — 120, 122, 123 f Oude Bruine f 4.40, 55, 70. — Boekweit. 110, 112, 114 f Nieuwe Graauwe Zand f 3.50, 60, 80. — 110, 112, 114 dito Zwarte Zand f 3.40, 55, 75. — 110, 112, 116 f Oude Veen f 3.30, 45, 65, 70. — Haver. 86, 88, 90 f Jarige Dikke f 2.30, 35, 40. — 84, 86, 88 f Oude fijne Vriesche f 2.30, 35, 40. — 74, 76, 78 f Nieuwe Zwarte f 1.85, 90, 95. — Nieuwe Duivenboonen f 3.50, 65, 75. — Dito Paardenboonen f 3.25, 40, 50. — Zaden. Koolzaad, Hooglandsch f 7.75, f 8.25, 40, 50, 60, 65. — Dito Oldammer f 8.25, 50, 60. — Raapolie f 30.50, f 31. — Lijnolie f 31. f 31.50.

ROTTERDAM, 20 November.

De aanvoer van Binnenlandsche Granen was heden grooter dan in vorige weken, en de vraag bepaalde zich geheel tot Binnenlandsche behoeften.

Tarwe. Oude witte Zeeuwsche bij vorige prijzen traag van de hand gaande; sommige soorten 10 c. lager. 122, 124, 126, 128 f gewone kwaliteit f 204, 210, 216, 222; de puikste en blankste partijjes f 225, 233. Nieuw komt meer ter markt, en vindt geen vraag, dan tot eene kleine verlaging. 123, 125 f goede puikste f 195, 201, 205; de puikste partijjes, die zeer schaars zijn f 7, 7.25. Voor de meest gewone soorten, die gering vallen en niet boven 118, 122 f wegen, wordt f 180, 186, 192 besteed. Rood Tarwe, in puikste soorten volkomen prijshoudend, doch over het algemeen in zeer kleinen handel. 132 f zeer puikste oude Rijn f 252. 120 f jarig. Bij f 247. 129 f jarig Bovenlandsche f 236; alles Consumptie. — Ooi 130 f jarig Rijn f 203; Entrepôt verkocht. Ter beurze: 131, 132 f nieuwe Bovenlandsche f 236. 129 f oude roode Nassau-Dietze f 240 130, 132 f puikste oude Rijn f 250, 252. 129, 131 f gewone dito f 245 249 verkocht.

Rogge traag. Zeeuwsche en Vlaamsche f 5.20, 5.40. Noord-Brabandsch f 5, 5.20. Aan Branderij zijn vorige week tot staande koers weder enige partijen afgedaan. 120 f Manheimer f 170. 115 f oude Coersche f 160

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK

UITGEVER EN DIRECTEUR.

te Schiedam. Voor Inlandsche soorten werd f 2 minder dan koers geboden doch niet afgegeven.

Garst traag, vorige prijzen. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter f 117, 120 123; Zomer f 3 lager, f 102, 108, 114. In de vorige week 102 f Vriesche Winter f 121, 3/m. 103 f Oldammer Winter f 123; ook 99, 102 f Old. Wint. (zeilende f 114, 119; en 104 f nieuwe Libau f 157, te Schiedam verkocht. Ter beurze: 104 f Oldammer Winter f 121 gelaten, f 120 geboden. Haver niet meer zoo laag te koop, en bij gerijven f 3 hooger; bij parti is niet boven vorige koersen te bedingen.

Boekweit als voren. Noord-Brab. f 133, 134, 135. Vlaamsche f 128, 132 Erwtlen zeer slap, en slechts gedeeltelijk tot 20 Cs. lager geplaatst. Blaauw f 4.50, 4.75, 5, 5.25. Graauwe, van puikste kwaliteit, schaars; gewone niet gezocht.

Boonen. Witte en bruine traag, vorige prijzen. Puikste bruine f 8, 8.50, 9 Walchersche f 9.25, 9.50. Geringe en gewone f 5, 6, 7. Witte, naar kwaliteit f 5, 6, 7. Paardenboonen vinden weinig vraag. Oude op f 3.80 4, 4.20 gehouden. Nieuwe puikste en drooge f 3.50, 3.70. Gewone f 3.20 3.40. Geringe f 3.

Koolzaad zonder verandering. Voor goede kwaliteit Zeeuwsch is 44, 45 46 fvl. besteed.

Lijnzaad schaarsch en prijshoudend.

Hennepzaad als voren. Inlandsch f 160, 165.

NIJVERHEID.

De Zijdeteelt, heeft in een drietal voornamen ingezetenen van Noord-Brabant, welke van Gouvernementswege zijn belast geweest met het onderzoek naar den staat van het etablissement tot opvoeding van den Zijworm, van den Heer H. Beraill te St. Michiels Gestel, krachtdadige bevorderaars mogen winnen, zoodanig, dat alsnu, onder aanmoediging van Heeren Gedeputeerde Staten dier Provincie, de vereischte middelen door hen gezocht worden, om eene vereeniging tot instandhouding en uitbreiding van dezen belangrijken tak van Nijverheid aldaar tot stand te brengen.

Wij gelooven onze belangstelling in eene onderneming, die voor de welvaart des volks zoo belangrijk kan worden, niet beter te kunnen doen blijken, dan door de algemeene aandacht daarop te vestigen, en plaatsen derhalve in haar geheel de kennisgeving en uitnodiging tot deelneming, welke deswege aan de ingezetenen van Noord-Brabant door de gemelde Heeren is gerigt; zij is van den volgende inhoud:

Bij de steeds meer en meer toenemende bevolking, doet zich even als elders in Europa en in ons Vaderland, ook in dit gewest, de behoefte gevoelen naar uitbreiding dier middelen van volksbestaan, welke algemeen en op alle standen der Maatschappij, eenen gunstigen invloed kunnen uitoefenen, en onder deze middelen, vestigt zich de aandacht van hen, welke dezelve wenschen te vermenigvuldigen, meer en meer op de *invoering der Zijdeteelt*.

En waarlijk, wanneer men zich de moeite wil geven, de zaak bedaard te onderzoeken en na te gaan, dan is er geen middel eenvoudiger, meer geschikt om op de welvaart van alle klassen der Maatschappij, vooral in dit gewest, eenen weldadigen invloed uit te oefenen dan de *Zijdeteelt*.

Zij toch bevordert de uitbreiding van den Landbouw, zonder eenigen tak van volksvlucht te benadeelen, zonder den Landbouwer van zijnen kostbaren tijd te berooven; zij is het middel om ledige handen arbeid te verschaffen, woeste gronden in vruchtbare streken te herscheppen, aan handel en fabriekwezen in ons Vaderland eene nieuwe uitbreiding te schenken, en belangrijke sommen, welke nu jaarlijks, tot aankoop eener grondstof, naar vreemden worden uitgevoerd, tot bevordering van inlandsche welvaart aan te wenden.

De ondergeteekenden, Jonkh. Mr. H. B. Martini van Ouwkerk, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, Lid van de Eerste kamer der Staten-Generaal, van de Ridderschap der Provincie Noord-Brabant en Commissie van Landbouw.

Jonkh. Mr. A. J. van der Beken Pasteel, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, Lid van de Ridderschap en der Staten van Noord-Brabant en President van de Regtbank van eersten aanleg te Eindhoven.

De Heer J. Diepen Sr., Ridder van den Nederlandschen Leeuw, en President van de Regtbank van Koophandel te 's Bosch, bij herhaling in de gelegenheid geweest zijnde, naauwkeurig en onpartijdig te onderzoeken, datgene, wat voor de Zijdeteelt in de provincie Noord-Brabant is tot stand gebracht, en door de, in het groot, en sedert verscheidene jaren genomen proeven, welke in volmaaktheid verre achter zich laten, alles wat tot hertoe in ons Vaderland van dien aard is gedaan, van de nuttigheid en doelmatigheid dier invoering overtuigd, hebben zich blikkens hun Programma van 28 Februarij dezes jaars, vereenigd tot eene provisionele Commissie, ten doel hebbende de *stichting eener Maatschappij, ter bevordering van de aankweeking van den witten Moerbezieënboom, en de invoering der Zijdeteelt in de provincie Noord-Brabant*.

Langzaam en met opruiming van vele moeilijkheden hebben zij deze onderneming voorbereid, en thans, gerugsteund door de deelneming van een aantal achtingswaardige mannen van alle standen, in dit gewest, en elders in ons Vaderland; aangemoedigd door het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten van deze Provincie, hier achtervolgende, treden zij openlijk op, en noodigen alle ingezetenen van dit gewest, welke het wel meenen met de welvaart van het algemeen, uit, om door hunne deelneming voor sommen, van niet minder dan f 100, in de voorgestelde Maatschappij, hunne pogingen te ondersteunen.

Niet alleen is het doel der Maatschappij om, op door haar aan te koopen gronden, de witte Moerbezieënboomen aan te kweeken, zijdewormen op te voeden, en alles te doen wat de *invoering der Zijdeteelt* in het Vaderland kan bevorderlijk zijn, en aldus door aankoop van vaste goederen en eene rigtige administratie, de belangen der deelgenooten te verzekeren, terwijl de man, wien zij het bestuur der werkzaamheden wenscht op te dragen, in eene, door ondervinding verkregene kennis, volkomen aan hunne wenschen beantwoordt; maar bovendien zal de Maatschappij aan ieder bijzonder persoon, die witte Moerbezieënboomen zoude willen aanplanten en Zijde teelen, die boomen tot vastgestelde billijke prijzen verschaffen, en verder alle zoodanige inlichtingen en onderwijzingen doen geven, als slechts zouden kunnen verlangd worden, ten einde niet door eene kwalijk aangelegde of verkeerde behandeling, de goede zaak benadeeld worde.

Ingezetenen van Noord-Brabant! laat het niet van u kunnen gezegd worden, dat eene onderneming, welke het algemeen nut bedoelt, bij u geene aanmoediging heeft gevonden; maar ondersteunt, door uwe deelneming, de moeite en belangloze opofferingen, door de ondergeteekenden, ten beste van het algemeen, aangewend.

Ook u, Ingezetenen der andere provinciën van het getrouwe Nederland, roepen wij op, ter bevordering en ondersteuning van deze, onze, voor het gansche Vaderland, nuttige onderneming.

Toen in October 1830, oproer en verraad het schoone derlandsche Koninkrijk van een scheurden, en uwe dappere zoonen het zwaard aangordden voor de verdediging van Koning en Vaderland, van onze vrijheid en onze instelling toen was, langen tijd, Noord-Brabant het verblijf van meesten dier dappere, edelmoedige beschermers van vaderlandschen grond en deszelfs dierbaarste belang Gastvrij en vriendschappelijk zijn zij alom in dit gewest ontvangen; velen, zoo niet allen, hebben aangename herinneringen van hun verblijf in hetzelfde nagelaten, velen ook nog aangename herinneringen aan dit verblijf hebben medegenomen en bewaard, hiervan houden wij overtuigd.

Helpt gij dan ook mede tot stand brengen, eene onderneming, die de welvaart van dat gewest zal bevorderen waarin gijlieden eenen geruimen tijd in eene zoo schoone roemvolle betrekking hebt doorgebracht, en zoo doende teve bij de eer, door U. verworven, nog die zult voegen, van hetzelfde eene weldadige nagedachtenis te stichten, waarb in latere jaren, uwe namen nog met dankbare herinneringen zullen genoemd worden; terwijl tevens de betrekking, welke gijlieden tot dat gewest hebt verkregen, daardoor te stand zal worden gehouden.

De provisionele Commissie zal aan hen, welke deelnoten in deze verdienstelijke onderneming wenschen worden, gaarne alle zoodanige inlichtingen en aanwijzingen verschaffen, welke haar schriftelijk zullen worden gevraagd aan het adres van de *Provisionele Commissie der vereeniging tot instandhouding en uitbreiding der zijdeteelt in Noord-Brabant*.

's Hertogenbosch, 19 November 1837.

H. B. MARTINI,
BEKEN PASTEEL,
J. DIEPEN.

Advertentiën.

(18) Een JONGELING van goeden huize, wenschte gaarne op een solide KANTOOR geplaatst te zien, Adres: briefjes gem. O, in den Kantoorboekwinkel van H. B. MAN, op den Dam bij den Vijgendam, N° 23.

(17) Bij L. E. BOSCH, te Utrecht, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

1. EEN BLIK op het Werkje van den Heer en Mr. G. GROEN VAN TERER, *De maatregelen tegen de Afgescheidenen aan het Staatsregt* gegeven door een vriend van Waarheid en Liefde. à f 0.90.

Dit boekje, geheel onpartijdig geschreven, zal, zoo wij hopen, iets brengen, om de eensgezindheid te bevorderen.

2. L. G. VISSCHER, Hoogleraar aan de Universiteit te Utrecht, *De oudste Letterkunde der Nederlanden*. à f 4.50.

3. TH. G. VAN LIDTH DE JEUDE, *Math. Mag. Phil. Nat. Dr.*, Hoogleraar in de Dierkunde, in de vergelijkende Ontleedkunde en Pathologie aan de Hoogeschool en Vee-Artenijschool te Utrecht, *ONTLEEDENDE AFBELDINGEN, TEN GEBRUIKE DER VEE-ARTSEN EN KWELDINGEN VAN 'S RIJKS VEE-ARTSENIJSCHOOL* te Utrecht. Bevatende: 12 folio platen met omslag, titel en opdracht. De beschrijvingen Beenderen van den Kop des Paards in 8vo. Te zamen f 10.

Dit werk moet voor rekening worden onthouden.

4. D. BUDDINGH, *Eddo-Laer, of Handboek voor de Noordsche Mythologie*. Met een plaat. à f 1.60.

Daar de Noordsche Godenleer sedert eenigen tijd in ons land meer bekend wordt, zal dit Handboek hoogst aangenaam voor de beoefenaars der wetenschap zijn.

5. J. J. DODT VAN FLENSBURG, *Pagingen, om eene meer grondige oefening der geschiedenis van Nederland voor te bereiden*. à f 0.90.

Voor de beoefenaars van onze Vaderlandsche Geschiedenis is dit werk van veel aanbelang.

6. T. VAN SPALL, *Wilhelmina*. f 1.00.

De Heer VAN SPALL is als schrijver te wel bekend, om dit zijn geslacht aan Leesgezelschappen en Leeshilftheken te moeten aanbevelen; onzen tijd, waarin over de afgescheidenen veel gesproken en geschiedt, zal dit werkje niet te onpas zijn.

7. *De Vijand van Muziek en het Muzijkfeest te Ephra*, twee Arabische voor Muzikvrienden, van GUSTAV NICOLAI, uit het Hoogduitsch vert. à f 2.60.

Deze twee Muzikale Verhalen, waarvan vooral het eerste in Duitsch een diepen indruk gemaakt heeft, zijn in eenen aangenaamen romanvorm gegoten, en voor alle klassen van beschaafde Lezers en voor gezelschappen bijzonder aanbevelingswaardig.

8. *Les petits Liens du Père l'Ami*. Première édition publiée par la Société d'encouragement pour l'instruction élémentaire dans la province de Nouvelle édition, revue et corrigée. f 0.60.

Dit nuttige boekje wordt aan onze Kostscholen en andere Opvoedingstichten aanbevolen.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKENLIJKEHEIDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Woensdag 22 November 1837: ORDE EN NIEUWE ZEDEN, Blijspel van Bedrijven, door den Heer C. W. Thone, gevolgd door: ALADYN, WONDERLAMP, groot Ballet-Pantomime, gecomteerd door den Balletmeester P. Voitus van Hamme, Nieuwe Kostumes en Nieuwe Decoratiën van Heer J. E. de Vries, Muzijk van den Heer A. Berlijn.

Ten Zes ure op het Tooneel

THÉÂTRE FRANÇAIS.

PAR EXTRAORDINAIRE.

Abonnement et entrées de faveur suspendus.

Pour la seconde Représentation de La Famille Matweitsch, Chanteurs Danseurs du Théâtre Impérial Russe, à Moscou.

Mercredi 22 Novembre 1837. La seconde Représentation (de la reprise) Les DEUX ANGLAIS, Comédie en trois Actes, de Merville. Suivie de Les JAUNES, Vaudeville en un Acte. Les entractes seront variés par des chants exécutés par la Famille Matweitsch. Le spectacle sera terminé par un Pas de Trois, Danse Cosaque exécutée par Mlle. Maria Matweitsch et Mrs. Alexander et Nikola.

On commencera à Six heures et demie précises.

DEUTSCHES THEATER. In der Amstelschans.

12 Vorstellung im Abonnement.

Mittwoch den 23 November 1837: LUMFAGIAGABUNDUS, Vorspiel mit sang in 1 Aufzug. Musik von A. Müller. Hierauf: DAS LIEBERLICHE BLATT. Posse mit Gesang in 3 Aufzügen, Musik von A. Müller.

****Herr Doerner. .... Knierniem.

Anfang um 7 Uhr

Donnerstag den 23 November 1837: zum Vortheile des Herrn Kapellmeisters Eschborn: Grosse, Romantische Dramatische Abend-Unterhaltung.

1e Abtheilung. 1.) Ouverture aus der Oper, Das STIERGEFUCHT, von Kapellmeister Eschborn. 2.) Concert für Violoncello, ausgeführt von Marlen. 3.) Scene und Arie aus der Oper, Das STIERGEFUCHT, von Madame Eschborn. 4.) Symphonie, Concertante für Flöte, Oboe, rinette, Horn und Fagot, von Lindpaintner, ausgeführt von den Herren Spindler, v. d. Finck, Weber, E. Stumpff. 5.) Finale des 1. aus der Oper, Das STIERGEFUCHT, ausgeführt von den Damen Eschborn, nert, Kunz, den Herren Schrader, Alort, Schmüth, Nagel, und Chor.

2e Abtheilung: DIE NASENHARMONICA, Musikalisches Intermezzo in 1 von Weigl.

3e Abtheilung: SCHÜLER SCHWÄRKE oder DIE KLEINEN WILDDIERE, rette in 1 Act. von L. Angely.

Anfang um 7 Uhr

GEDRUKT BIJ A. ZWERSMA